

RAHVAPIDU 2013

Suvelaagri lapsed, kasvatajad ning külalislauljad esinevad laval

Laupäeval, 17. augustil, oli jälle käes päev mis meie perel aegsasti suveürituste kalendrisse kirja oli pandud - iga-aastane IES "Tulevik" ja Inglismaa Eestlaste Ühingu poolt korraldatud Rahvapidu tähistamiseks Eesti taasiseseisvuse aastapäeva ja ka lastelaagri lõppu kaunis Catthorpe'i mõisas.

Meie jaoks oli see neljas aasta sel toredal üritusel osaleda ja tundub, et iga aastaga muutub see traditsioon kuidagi südamelähedasemaks ja armsamaks. Küllap aitab kaasa ka see, et igal aastal kohtad peale vanade sõprade ka uusi inimesi ja meid kõiki ühendab huvi Eesti kultuuri säilitamise vastu.

Eeskava oli päevakohaselt patriootiline - alustuseks sõnavõtt Inglismaa Eestlaste Ühingu esimehe Toomas Ojasoo ja suursaadiku Aino Lepik von Wirén'i poolt, millele järgnesid koorilaulud, luuletused ja mõned sooloesinemised lastelaagri laste ja kasvatajate esituses. Mind paneb alati hämmastama kui selges eesti keeles

kõlavad need laulud, ehkki enamusele laagrilastele on emakeeleks inglise keel. Samuti oli laulude valikul arvestatud et oleks midagi igaühe maitsele - peokülalisi oli ju erinevatest põlvkondadest. Kontserdi külalisesinejaks oli kutsutud Siiri Känd, kes esitas mõned laulud oma repertuaarist ja viimased laulud laulis ta koos suure ühendkooriga, mis koosnes laagrilastest, "Tuleviku" liikmetest ja sõpradest.

Sel aastal pikas ilmavana peokorraldajatega väikest vihma ja nii oldi sunnitud rahvatantsud ära tantsima saalis. Peale väikest pausi tuldi taas kokku et ühislaule laulda koos eeslauljatega.

Superloterii oli tavakohaselt populaarne, peaaühinnaks oli ööbimine Tallinnas Radisson Blu Olümpia hotellis. Kehakinnitust pakuti enamuse peoõhtust, muuhulgas ka vorste-hapukapsast ja baarist sai igaüks endale meelejärgset keelekastet osta.

Siiri Känd tantsutas vapramaid peolisi varaste hommikutundideni, õnneks olid

ettenägelikumad endale mõisakompleksi kuuluvasse öömaja kohad broneerinud.

Laagrilastele oli õhtune pidu kauaoodatud sündmus - rahvariites lapsed muutusid trendikateks teismelisteks ja löid kaasa ka õhtuses jalakeerutamises.

Aga alati tundub laagriaeg lastele liiga lühikeseks jäävat ja nii on huvitajalt rohkem pisaraid ning lubadusi. Pean omalt poolt lisama, et lastelaager on väga tänuväärne üritus, sest kus veel saavad eesti juurtega lapsed Inglismaalt, Saksamaalt ja Itaaliast nädalapäevad koos veeta ka "päris" eesti lastega! Olen kindel, et sealt algavad nii mõnedki aastatepikkused sõprused.

Suured tänud Rahvapeo ja lastelaagri traditsiooni elushoidmise eest kõigile Tuleviku ja IEÜ eestvedajatele ning jaksu neile veel paljudeks aastateks!

Kohtumiseni järgmisel suvel Catthorpe'is.

Kadi Abadian

TAASISEISESVUMISPÄEV EESTIS

Tartus toimusid taasiseseisvuspäeva pidustused õõlalupeoga Järjepidevus, mis meelitas Tartu lauluväljakule ülisuure rahvahulga.

Järjepidevusel astusid üles paljud tuntud lauljad ja muusikud - Lenna Kuurmaa, Siiri Sisask, Peeter Volkonski, Hardi Volmer, Tõnis Mägi, Toomas Lunge, Mari Pokinen, Liisi Koikson, Ott Lepland, Riho Sibul, Laura Põldvere, Rain Simmul, Jaan Sööt, Gerli Padar, Sandra Nurmsalu jpt. Ansamblistest osalesid The Sun, Ultima Thule, Pantokraator, Justament, Jäääär, Mahavok, Rosta Aknad, Singer Vinger, Jääboiler jt.

Koore registreerus laulupeole 43 kokku 1000 lauljaga. Ansambleid, koore ja lauljaid toetasid omalt poolt Big Band Tartu ning Vanemuise sümfooniaorkester. Kontsert koosnes kolmest erinevast osast - „Tartu tervitab“, „Laulva revolutsiooni lapsed“ ning „Järjepidevus“. Esitamisele tulid paljud rahva südames elavad lood - „Kaua sa kannatad“, „Lennelda priiks“, „Eesti lipp“, „Liivimaa pastoraal“, „Massikommunikatsioon“, „Puu on puude kõrgune“, „Eesti muld ja eesti süda“ jt.

Lauluvalikut ilmestas foto- ja filmimaterjal olulisematest 1988. aasta sündmustest. Kontserti saate videotahendus oli suurim,

mida seni Eestis nähtud, videopildiga saab kaetud kogu Tartu laululava kaar.

Laulupeoga tähistati nii Eesti Vabariigi 95. sünnipäeva kui ka 25 aasta möödumist Tartu X Muusikapäevadest - hilisemate laulva revolutsiooni õõlaulupidude avaakordist - just seal kõlasid esmakordselt terviktsükli Alo Mattiiseni viis isamaalist laulu.

Õõlalupeolisi tervitas president Toomas Hendrik Ilves:

„Armsad inimesed.

Siin maal ei ole tõesti kõrgeid mägesid. Kuid Eesti rahvas on oma imeväe ja kummaliste laululugudega võitnud väga kõrgeid tippe.

Siin maal on meie inimestes tohutut jõudu, tohutult palju lootust ja sihikindlust, sitkust ja hoolivust, usku ja armastust, vaba tahet ja soovi pürgida parima poole.

Et teha kõik paremaks, sestap' tahtsimegi ja tahame olla vabad.

Ja kõige selle eluks ja eduks vajamineva kõrval on meil juba 22 aastat uuesti õigus, võimalus ja ka kohustus seda kõike ellu viia - Eesti on vaba, igaüks meist on vaba.

Elagu Eesti!”

Vaba Eesti Sõna/Postimees

1 **Rahvapidu**
Taasiseseisvumispäev
Uudised

2 **Intervjuu**
Toimetaja veerg

3 **Uudised**
Kokakunst
Sport

4 **Eelseisvad üritused**
Teated ja reklaamid

Lisa
lehes

Lastesuvelaager
Eesti kool Põhja-
inglismaal
Rahvapidu

Järgmine Eesti HääL ilmub
14. oktoobril
Kaastööd ja kuulutused palume hiljemalt
2. oktoobriks

TÕNIS KINT
MAETI KODUMAA
MULDA

17. augustil maeti Eesti Vabariigi valitsuse eksiilis peaminister presidendi ülesannetes Tõnis Kint ja tema abikaasa Magda Kint (10.10.1906 – 05.01.1991) Tallinna Metsakalmistule. Seni oli nende matmispaigaks olnud Stockholmi Metsakalmistu.

Tõnis Kint (Kind) sündis 17. augustil 1896 Paasioja talus Taevere vallas Viljandimaal. Lõpetanud Tartu reaalkooli, asus ta 1916. aastal õppima Moskvasse evakueeritud Riia Polütehnikumi ehitusosakonda, kuid mobiliseeriti Vene armeesse. 1917. aastal lõpetas ta Moskvas lipnikekursuse ja saadeti Transilvaanias rindele. 1918. aasta algusest tuli ta Eestisse Viljandis moodustatava 2. Eesti jalaväepolgu koosseisu. Kui rahvusväeosad Saksa okupatsioonivõimude poolt laiali saadeti, siis asus Tõnis Kint õppima Riias avatud Balti Tehnikaülikooli põllumajandusosakonda ja astus korporatsiooni „Vironia“.

Tõnis Kint teenis Vabadussõja ajal laiarööpmelisel soomusrongil nr. 2. Alguses oli ta kuulipildujate komando nooremohvitser, lõpuks aga soomusrongi ülema kohusetäitja. Pärast Vabadussõda jätkas Tõnis Kint õpinguid Tartu Ülikooli põllumajandusteaduskonnas ja täiendas end Taanis, Norras ning Rootsis. Kint oli aastast 1924 Põllumajandusliku Raamatupidamise Talituse abijuhataja ja aastast 1928 juhataja. 1932 sai temast Põllutöökoja abi- ja tegevdirektor, 1936 aga direktor. Ühtlasi oli ta 1938-1940 Riigivolikogu liige ja põllumajanduskomisjoni esimees, kuuludes erakondlikult Põllumeeste Kogudesse.

Nõukogude okupatsioonaja alguses oli Tõnis Kint üks neist, kes kandideeris kommunistide juhtimisel moodustatud Eesti Töötava Rahva Liidu vastaskandidaadina Riigivolikogu valimistel. Tõnis Kint kustutati aga okupatsioonivõimude nõudel kandidaatide nimekirjast, kuna tema valimisplatvorm oli „Eesti rahvale kahjulik.“ Tõnis Kint pääses 14. juunil 1941 küüditamisest, kuna ei viibinud parajasti kodus, kui teda otsima tuldi. Saksa okupatsiooni ajal oli Kint Eesti Omavalitsuse turukorraldusvalitsuse juhataja, vallandati aga lahkkelide pärast okupatsioonivõimudega. Järgneb lk 3

AET ANNIST - inimesi uuriv inimene

Ajakirjanduse vahendusel olen juba pikemat aega (kuigi täiesti ühepoolset) tuttav naisega, kes on minus imetlust äratanud oma tegususe ning ütlemissulgusega Eesti meedias. Selle aasta märtsikuus õnnestus mul viimaks ka Aedaga reaalselt tutvuda ning loomulikult ei saanud ma jätta kasutamata võimalust temalt nii mõndagi pärida.

Räägi natukene endast, kus sündisid? Kus koolis käisid? Miks ja millal hakkasid tegelema sotsiaalanthropoloogiaga?

Sündinud olen Tallinnas, käisin Tallinna 1. Keskkoolis. Udune soov tegeleda paleoantropoloogiaga oli juba üsna ammu, aga kuna seda ei õpetatud nõukogude ajal, oli kindel plaan minna oma ema jälgedes õppima ajalugu. Sealt tahtnuksin edasi õppida allveearheoloogiat. 1991. aastal Tartu Ülikooli sisse astuma asudes avastasin tutvustavas loengus aga, et ajalugu õpetati sellisel moel, mis mind peletas. Pärast lühikest segaduseperioodi astusin samal suvel hoopis sotsioloogia osakonda. Kirjutasin lõputöö noorte subkultuuridest ja sealt peale on mind huvitanud see, kuidas n-ö teistsuguseid inimesi ja grappe käsitletakse nii tavamõtlemises kui teaduses, kuidas see väljendub igapäevapraktikates, seadusandluses; selles, kuidas "teistsugusust" karistatakse, reformitakse, omaks võetakse, ingoreeritakse või tõrjutakse. See teema on oma sisu poolest juba päris lähedal sotsiaal- ja kultuurantropoloogiale.

Millal Eestist ära läksid? Kuhu ja miks?

Magistrantuuri alustades tekkis võimalus minna vahetustudengina Helsinki Ülikooli kultuurantropoloogiat õppima. See oli ala, kus "teised" on olnud pikka aega keskseks teemaks. Süvenesin Soomes viibides sellesse, kuidas lääne teaduses ja poliitikas on läbi ajaloo käsitletud "globaalseid teisi" - lääne ühiskonnast väljapoole jäävat maailma. Primitiivide või barbarite, Kolmanda Maailma või arengumaailma jne sildi all on neid läbi aegade läänemaailmast alamana vaadeldud. Magistritöö kirjutasin noorte kujutamisest eksootilise ja probleemse nähtusena Eesti ajakirjanduses. Oleksin saanud jätkata doktorantuuris Helsingis, aga isiklik elu viis hoopis Cambridge'i, kuhu sain stipendiumi teise magistrikraadi tegemiseks, seekord siis sotsiaalanthropoloogias, teemaks laste tööjõud Indias. Tollasest kolledzhivennast ja paadiklubikaaslasest sai mu tulevane mees. Sellest ajast olen saanud mitmeid stipendiume, mis haridusteed just Inglismaal jätkata võimaldasid. Olin School of Slavonic and East European Studies teacher/fellow, ja hiljem astusin University College Londoni antropoloogia doktorantuuri, mille lõpetasin 2007. aastal.

Milline on Sinu praegune side Eestiga?

Olen kogu aeg olnud mingil moel tööalaselt Eestiga seotuks jäänud, õpetanud läbi kogu õpingute aja erinevates Eesti kõrgkoolides (Tartu Ülikoolis, Sisekaitseakadeemias, Õigusinstituudis ja Tallinna Ülikooli Eesti Humanitaarinstituudis) ja osalenud erinevate teadusasutuste uurimistöös. Pärast doktorikraadi kaitsmist ja esimese lapse

sündi töötasin dotsendina esimeses Eesti antropoloogia osakonnas, mis avati Eesti Humanitaarinstituudis. Selle töösse panustamine tundus tollal peaaegu kohustusena. Teise lapse sünni järel tööle naasemist planeerides oli aga seis veidi teine. Esiteks suri vahepeal mu hea ema, kes läbi aegade oli peamine põhjus tihedalt Eestis viibimiseks. Teiseks kogesin, et õpetamise ja väikeste laste kõrvalt jäi teadustööks vähem aega kui mulle meeldinuks. Otsisin seepärast võimalust, mis lubanuks süveneda juba uutesse "teistega" seotud teemadesse.

Sa käisid Eesti külakultuuri uurimas. Mida nägid?

Uurisin täpsemalt ühe Briti kogukonna arengu projekti tegevust Eesti külates. Mind on alati huvitanud institutsioonide ja "arendamiskatsete" kokkupuude inimeste tegeliku eluga. Nägin külates poolteist aastat kohapeal elades, kui võimatu oli kohalikel sellistest arenguprojektidest kasu saada, ja teisalt kui keeruline oli arendajatel mõista külates toimuvat. Külaelanike ja arendajate kokkupuutepunktis -- koolitustel, arendajate ellukutsutud külafoorumitel -- avastasin nähtuse, mida olen nimetanud "kaasamismüstikaks": oma külade valusaid sotsiaalseid suhteid ja sellest tulenevalt ühistegevuse võimaluste piiratud hästi tundvad inimesed said koolitus- jms keskkonnas justkui pimestatud arenguspetsialistide ja koolituskeskkonna nõiavitsast ning astusid oma tavapärase keskkonnaga rinnutsi, lähtudes hoopis arendajate eeldustest. Nii ei saanud ka arendajad isegi kohalikega otseselt kokku puutudes kuigi palju targemaks, et külade probleeme mõista.

Oled kirjutanud ka kuritegevusest Eestis ning seksuaalsest ekspluateerimisest ja inimkaubandusest. Miks sind need teemad huvitavad? Ja mida sa leidsid?

Need teemad pole päris mu oma valik olnud, siin on tegemist uurimistööga, mida tehti tollal Õigusinstituudis. Mina vaatlesin peamiselt antud teema käsitlemist ajakirjanduses. Minu jaoks oli seal mitmeid huvitavaid leide. Näiteks suhtumise muutumine ajas -- 90ndate lõpul kujutati välismaale rännanud eesti prostituuti (erinevalt nt Kagu-Euroopa või Venemaa omast) ambitsioonika, eesmärgikindla ja eduka ettevõtjana. 2000ndate keskpaigast domineerivad aga ärakasutamise, vaesuse, ebavõrdsuse, narkoloõksudega seotud teemad, kus prostituut oli passiivne ohver. Sellega koos vähenesid ka artiklid Eesti kaunitest naistest kui ekspordiartiklist. Samal ajal hakkas prostitutsiooni teemal kujunema teatav "lähivälismaaga" seotud arenguhierarhia: probleemi tuumana esitati sageli vaesust ja probleeme mitte Eestis endas, vaid Venemaal, kust läbi Eesti välismaale tunglevad kergesti ärakasutatavad noored naised.

Kus sa praegu elad? Kas Eestis või Inglismaal?

Teen praegu uurimistööd Inglismaal. Kuna mu abikaasa ei valda veel piisavalt hästi eesti keelt, on Eestisse minemine ja seal tööleasumine keeruline. Samas on see miski, mida tahaksime kindlasti proovida; Eestis olemiseks on minu jaoks väga palju olulisi põhjuseid. Eestiga kavatsen kindlasti tugevalt seotuks jääda, kuhu elu ka edaspidi ei peaks viima.

Sa reisid üsna tihti seoses tööga. Kuidas oled suutnud ühitada tööa oma pereeluga?

Mu abikaasale meeldib väga lastega koos olla; kui nad väiksemad olid, olime minu ema haiguse ajal palju Eestis ja lapsed olid isast eemal. Nüüd kasutab ta rõõmuga võimalust tollane aeg tasa teha. Teisalt olen muul ajal lastega üsna palju koos, kuna teadlase tööaeg on väga paindlik. See on minu jaoks äärmiselt tähtis: mistahes muus töös saab keegi mind asendada, teisiti ehk küll, aga ikkagi saab. Oma tööd emana saan ainult ise teha.

EDITORIAL

Dear Eesti Hääl Readers,

As you will see from this edition of the paper, IES Tulevik's annual Estonian children's summer camp was once again enormously successful. Children, youngsters and camp leaders from the UK, Germany, Estonia and Italy came together with one thing in common – their Estonian heritage! Everyone at the camp became united through singing Estonian songs, dancing Estonian national dances, learning about Estonia and the language and enjoying a huge variety of activities and games together.

I was very interested to read a long article about the Sõrve Estonian Children's Summer Camp in Australia in 'Meie Kodu' (the Australian Estonian newspaper).

It struck me that I could have been reading about our own summer camp in the UK – all I needed to do was to substitute 'the UK' for 'Australia'. Here is a quotation from the article by Indrek Tults: *"One week at Sõrve connects families and children with their Estonian heritage and helps to create relationships that would not have otherwise existed. These bonds will help maintain a dynamic Estonian community in Australia. Finally, Sõrve continues to provide younger members of the Estonian community invaluable opportunities to exercise leadership skills at all levels – something we are very proud of."*

It appears that our aims and objectives are practically identical to those of the Sõrve Camp in Australia. They, like us, aim to foster a sense of national identity and a sense of belonging in all those with an Estonian background regardless of whether they speak the language or not and they are also encouraging the next generation of young leaders to develop the leadership skills necessary for the continuation of summer camps.

As we approach the 65th anniversary of our own Children's Summer Camp (in August 2014), it is encouraging to know that there are Estonians in the southern hemisphere whose thought processes are so much like our own. The reason that both camps are thriving is because they have adapted to changing circumstances over the years. In order to ensure the long term future of our camps, it is imperative that we continue to be adaptable, innovative and open to new ideas as we begin the process of handing over the reins to our very capable and enthusiastic next generation of leaders.

If you would like to read Indrek Tults' article in full, you can find it online via the following link:

http://mk.eestiselts.org/Sorve8217s_contribution_to_the_534.htm

Reet Järvik

Editor and Summer Camp Leader

1944. a LAHKUMINE EESTIST

21. september 1944 - Tallinna sadamast väljuvad põgenikega Saksamaale viimased transportlaevad "Hamburg", "Lapland", "RO-1", "RO-22", ning laatsaretlaev "Moero". Nõukogude pommitajad teevad ägeda rünnaku pooltühjale ja kaitsetule Tallinnale. Eestlaste põgenemine Rootsi algas juba 1943. aasta kevadel, kuid eriti massiliseks muutus see septembris 1944, mil Saksa rinne Eestis Nõukogude vägede all kokku varises. Nõukogude väed olid ofensiivis Balti maade teistkordseks okupeerimiseks. Saksa sõjavägi taandus Saksamaa piiride kaitsemisele. Kiiresti liikus nende taga neid jälitav punavägi.

Elanikud olid lootnud mingile imele, inimõigusele ning olid rahustunud kuulujuttudest ja lendlehtedest, mis manitsesid kohale jääma, mida aga levitati vahel ka kommunistide poolt. Nüüd sai selgeks tõeline olukord, et vägivallale rajatud hirmuvalitsus oli lähenemas ning osa Eestit oligi juba selle haardes.

Teadagi tekitas see meeleheitlikku põgenemist. Kes vähegi läbi sõjatandri ava leidis, põgenes, et päästa vaid ainsat, mis järele jäänud - oma elu koos kaasakantava

varanatukesega. Seegi oli suur riskimine, sest ees ootas ohtlik tee. Teekond Tallinnast ja mujalt Eesti sadamaist, kus põgenikud said vaba laevaruumi kasutada, Ida-Preisi sadama-tesse kujunes samuti ohtlikuks. Venelased olid juba hakanud allveelaevadega ja lennukitega jahti pidama põgenike-laevadele. On arvestatud, et Saksamaale sõitvaist eestlastest hukkus merel vähemalt 1000-1200 inimest. *Histrodamus.ee*

Järgmisel aastal tähistame kodumaalt lahkumise 70. aastapäeva. Kallid lugejad - palun kirjutage meile oma mälestustest kui lahkusite Eestist, et tulevased põlvkonnad saaksid olla teadlikud meie ajaloost. Mõned laste suvelaagri noored näitasid juba huvi selle vastu - lugege artiklit lk. 6.

Kui palju sinu eestlusest on edasi kandunud sinu poegadele? Kuidas on neil lood eesti keelega?

Mõlemad räägivad ilusat eesti keelt. Väiksem inglise keelt esialgu peaaegu ei räägigi, suurem on kakskeelne. Omavahel räägivad nad eesti keelt. Suurem poiss tunneb end vägagi eestlasena, kuigi on teadlik, et tal on ka muud juured. Meil on Eestis linnakodu ja maakodud, suved ja talvise vaheaja oleme alati Eestis veetnud.

Kus sa praegu töötad?

TLÜ antropoloogia osakonnas olen kirjas järel doktorina ja TÜ etnoloogia osakonnas vanemteadurina.

Milline on sinu hetkel käsil olev projekt? Kus suunas sa edasi liigud teadustöö vallas?

Hetkel kirjutan ühelt poolt mitut artiklit andmete põhjal, mis on juba varem kogutud. Näiteks lõpetasin hiljuti artikli tänaste eesti väikeettevõtjate kujunemisest maapiirkondades võrreldes nõukogude ajaga; keskemaks teemaks on mitmes artiklis olnud seto pärandkultuuri juhtimine ja pärandkultuuri-asutused.

Mind on huvitanud nende roll "seto hegemoonia" kujunemises ja ülejäänud selle kandi elanike suhe sellega. Värsked andmed Setomaal toimuva kohta said kogutud möödunud suvel ja selle põhjal on plaanis paar artiklit erinevate heade kolleegidega Inglismaal ja Eestis. Praegu on käsil ka pikaajaliste kurjategijate eluloointervjuudele tuginev artikkel koos ühe oma kriminoloogist kolleegiga. Uurime nõukogude kollapsi mõju kuritegelikele karjäärile ja neoliberaalses ühiskonnas kujunevate klasside ja karistusüsteemi seoseid. Kolmas, tegelikult hetkel kõige olulisem projekt on seesama järel doktorantuuri projekt, mille keskmes on ränne. Mind huvitab, kuidas Eestist eemal viibivad inimesed Eestiga seotuks jäävad (või ei jää), mis ülesanne on selles erinevatel eestlastevõrgustikel, organisatsioonidel ja riigil.

Aitäh Aet, et leidsid aega vastata. Sinu tehtud teadustöö hämmastavalt huvitav ja praktilise loomuga, millest ka ühiskonnas kasu on. Vaatamata oma noorusele oled juba Eesti kultuurilukku läinud ja olen kindel, et Sinu kõige paremad loomeaastad on veel ees. Loodame, et meie kohtumine ei jäänud viimaseks ning soovime edu teadusprojektil. Katrin Hiietam

VALGAS TAASAVATI
VABADUSSÕSA AUSAMMAS

16. augustil toimus Valga linna pargis Vabadussõja mälestusmärgi taasavamise tseremoonia. Valga Vabadussõja mälestusmärk avati 11. oktoobril 1925, mil möödus 31 aastat Vabadussõja sangari Julius Kuperjanovi sünnist. Mälestusmärgi autoriks oli professor Amandus Adamson ja see valati pronksi Itaalias. Punased lõhkusid mälestusmärgi 1940. aasta 21. septembril. Pärast Eesti iseseisvuse taastamist loodeti, et õnnestub leida purustatud samba pronksfiguur, kuna selle võimalikust asukohast rääkisid mitmed rahva hulgas liikunud legendid. Kahjuks ükski neist kontrollimisel tõeseks ei osutunud ja 2009. aastal võeti vastu otsus uue mälestusmärgi püstitamiseks. Raha saadi annetustest, Kaitseministeeriumilt ja kohalikult omavalitsuselt. Mälestusmärk taastati omaaegsete fotode järgi, projekti koostas osaühing Humana Projekt ja pronksist sõdurikuju modelleeris skulptor Jaak Soans.

Taasavamise tseremooniale rohkearvuliselt kohaletulnud rahvast tervitas Valga linnapea Kalev Härk. Tervituseks sai sõna Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves. Vabadussõja sündmustest Valgas, mälestusmärgi püstitamisest, selle purustamisest punaste poolt ja taastamise käigust andis ülevaate major Meelis Kivi, kes on Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsiooni tegevjuht ja mälestusmärgi taastamise eestvedaja. Seejärel said tervituseks sõna kaitseminister Urmas Reinsalu ja Valga maavanem Margus Lepik. Mälestusmärgi avasid president Toomas Hendrik Ilves, kaitseminister Urmas Reinsalu, Valga maavanem Margus Lepik, Valga linnapea Kalev Härk ja Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsiooni tegevjuht major Meelis Kivi. Vaimuliku talituse viisid läbi Kaitseväe vanemkaplan Gustav Kutsar, EELK Valga Peeter-Luke koguduse õpetaja Vallo Ehasalu ja EAÕK Valga Issidori Peakiriku koguduse preester Rostislav Kozakevitš. Mälestusmärgi jalamile asetati hulgaliselt pärgi ja lilli.

Tekst ja foto Peep Pillak

KOKAKUNST
Viini õunakook

Sügis on õunakookide küpsetamiseks just parim aeg, aga ikka ja jälle leian ma end mõttelt et tahaks proovida midagi uut.

Selle retsepti järgi küpsetades saab suure plaadikoogi, millest jagub lausa 20-le sõojale!

Taigen:

- 250 g toasooja võid
- 200 g suhkrut
- veidi soola
- 2 tl vaniljesuhkrut
- 5 muna
- 250 g jahu
- 100 g tärklist
- 2 tl küpsetuspulbrit

Kate:

- 1,5 kg õunu
- poole sidruni mahl
- 50 g mandlilaaste

Esmalt koori õunad, eemalda südamik, viiluta ja piserda üle sidrunimahlagaga.

Vahusta pehme või suhkruga soolaga, klopi ükshaaval juurde munad ning lisa juurde omavahel segatud kuivained (jahu, tärkli, küpsetuspulber). Sega ühtlaseks taignaks. Tõsta taigen võiga määratud sügavasse ahjupanni ning lao peale õunad, puista peale mandlilaastud. Küpseta 180-kraadises ahjus 20-25 minutit kuni õunad tunduvad küpsed ja mandlilaastud jumekad.

PRESIDENT ILVES VALGES MAJAS

President Toomas Hendrik Ilves ja teiste Balti riikide presidendid kohtusid USA presidendi Barack Obamaga Valges Majas 30. augustil 2013. Arutelu keskendus ka NATO-le pärast alliansi senise kohaloleku lõppu Afganistanis 2014. aastal, uutele ohtudele, sh küberjulgeolekule ning EL-USA majandus- ja kaubanduskoostööle, energiapulgeolekule, samuti inimõiguste edendamisele ja demokraatlike arengute toetamisele maailma erinevais paigus.

„Balti-USA tippkohtumise sõnum on selge ja nähtav: Ameerika Ühendriikide ja Euroopa julgeolek on jätkuvalt jagamatu,“ ütles Eesti riigipea Toomas Hendrik Ilves. „Balti riigid nagu kogu demokraatlik Euroopa vajavad Ameerika Ühendriike ja Ameerika Ühendriigid vajavad oma Euroopa liitlasi. USA kohalolek on meile praegu sama oluline nagu 20. sajandil, kui Ühendriigid tagasid demokraatliku Euroopa julgeoleku külma sõja ajal, andsid iseseisvuse taastamise lootust neile, kellelt vabadus oli võetud ja aitasid meil oma iseseisvust taastada.“ >>

<< Balti riigid ja USA koos teiste liitlastega on osalenud relvavendadena mitmel NATO sõjalisel operatsioonil, viimati alliansi keeruliseimal välismissioonil Afganistanis ning USA riigipea tunnustas Eestit, Lätit ja Leedut energia ja visiooni eest, mida me oleme NATO-sse toonud.

„Demokraatiat ja inimõigusi ühiselt austavatel riikidel pole sageli valikut – oma väärtuste ja julgeoleku kaitseks tuleb tegutseda väga otsustavalt, nii nagu pärast 2001. aastat,“ ütles Eesti riigipea. „See on meie vastutus – astuda vastu kurjale ja kaitsta nõrgemaid, ka tsiviilelanikkonda.“

Kõneldes USA-Balti kaitsekoostööst, ütles president Ilves, et kellelgi pole põhjust kahelda – Ameerika Ühendriikidel kui meie NATO liitlasel on sügav ja kestev huvi Eesti, Läti ja Leedu iseseisvuse ja julgeoleku vastu. Seda kinnitavad ka näiteks ühised õppused, mitmed koolitusprogrammid ja omavahelised konsultatsioonid.

„Euroopa vajab jätkuvalt USA pühendumust meie piirkonnas

TÕNIS KINTI MATUS - Alguks lk 1

1944. aasta septembris põgenes Tõnis Kint Rootsi. Esialgu oli ta ametis Ultunas põllumajandusülikooli ökonoomiainstituudi juures arhiiviasistendina, 1949. aastal sai ta agronoomikoha Stockholmi läänis. 1951. aastast kuni pensionile jäämiseni 1975. aastal oli ta põllumajanduse uurimisinstituudi teaduslik kaastööline. Ametitöö kõrval oli Tõnis Kint aktiivne pagulastegelane. Ta oli 1950. aastast Vabade Eestlaste Põllumajandusliidu juhatuse liige ja üle 20 aasta esimees, hiljem valiti auesimeheks. 1957. aastast oli ta ajalehe "Teataja" peatoimetaja. Ta oli üks Eesti Rahvusõukogu asutajaid ja selle esimees aastatel 1971 – 1975. Tõnis Kint oli aastatel 1953 – 1963 Eesti Vabariigi Valitsuse eksililis põllutööminister ja sõjaministri kohusetäitja, peaministri asetäitja 1963 – 1970 ning peaminister presidendi ülesannetes alates 23. detsembrist 1970. Tõnis Kint astus oma ametikohalt terviselik põhjuste tagasi 1. märtsil 1990. Nii on Tõnis Kint olnud kõige pikemat aega Eesti riigipea. Ta suri 5. jaanuaril 1991 Örnsköldsvikis ja maeti Stockholmi Metsakalmistule.

Ümbermatmise talituse viis Tallinna Metsakalmistu kabelis läbi EELK peapiiskop Andres Põder. Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves kõneles Tõnis Kinti tegevuse

Ka selles, et anda Euroopa Liidu idanaabritele, kui nad on kodutões edukad, võimalus ise vabalt otsustada, kuhu nad kuuluda tahavad, ilma, et neid ähvardataks ja hirmutataks,“ rõhutas Eesti riigipea. „Siin kaitsevad Euroopa Liit ja Ühendriigid taas üheskoos demokraatiat ja inimõigusi - väärtusi, millesse me usume ja mida rahvusvaheliseltki tähtsaks peame.“

Ta pidas oluliseks, et Euroopa Liidu Idapartnerluse tippkohtumisel tänavu novembris Vilniuses allkirjastataks assotsiatsioonileping Ukrainaga ning parafeeritaks see Moldova, Gruusia ja Armeeniaga.

„On hädavajalik ja moraalselt kohustuslik anda lootus ja siht neile, kes seda väärivad ja on tõepoolest euroopalikule teele asunud,“ sõnas president Ilves.

Eesti jagab oma kogemusi ja abi teistele reformimeelsetele riikidele Euroopas kui ka kaugemal, keskendudes peamiselt e-riigile, internetivabadusele, küberjulgeolekule ja kodanikuühiskonna tugevdamisele. USA ja Eesti juhivad ühiselt uute demokraatlike riikide ja nende juhtide nõustamise võrgustikku LEND (Leaders Engaged in New Democracies). >>

<< Eesti riigipea pidas tähtsaks, et Euroopa Liidu ja USA vabakaubanduslepingu läbirääkimised kulgeksid võimalikult kiiresti ja takistusteta ühiseid lahendusi otsides. Tegemist võiks olla kõige ambitsioonikama kaubanduslepinguga, mille kumbki pool on kunagi sõlminud ja mis liidaks üheks 800 miljoni inimesega turud. EL-USA vaheline kaubandus moodustab praegu umbes kolmandiku kogu maailma kaubandusest.

„Me oleme tugevamad ja meie võimalused on suuremad, kui tegutseme koos ning koondame jõupingutused ühiste eesmärkide nimel, alates keskkonnast ja majandusest, infokommunikatsioonitehnoloogia kasutamisest ja transpordi- või energeetikahendustest kuni julgeoleku-küsimusteni, mille lahendamisel on Balti-Põhjala riigid üksteisele kindlad partnerid,“ kinnitas president Ilves.

Tõnis Kint ja tema abikaasa jõudmas viimsele puhkepaigale kodumaa mulda Metsakalmistul kuulsuste künkal.

tähendusest. Haua kuulsuste künkal esinesid kõnedega peaminister Andrus Ansip ja korp! Vironia vilistlane Tanel Ross. Üles oli rivistatud kaitseväge ja korporatsiooni liikmetest auvahtkond, mängis Politsei- ja Piirivalveorkester. Tseremoonia lõpetas Eesti Vabariigi hümn.

Tekst ja foto Peep Pillak

SPORT

Kergejõustik

29 augustil Zürichis toimunud Teemantliiga finaaletilapil võitis kettaheitja Gerd Kanter hooaja parima tulemusega 67.03-ga. Esikoht tagas Kanterile ka Teemantliiga üldvõidu, sest suurkonkurent ja Moskvas maailmameistri tiitli võitja Robert Harting jäi 66.83-ga teisele kohale. Gerd oli kaotanud võistlustel Hartingule 16 korda järjest alates aastast 2010! Poolakas Piotr Malachowski, hõbe medalist MM-il jäi alles seitsmendale kohale heitega 63.70.

Kanter ise oli Teemantliiga üldvõidust üllatunud. „Väga suuri lootusi hellitades ma finaaletilapile ei tulnud. Stockholmis ma ju punkte ei saanud. Seega tulin Zürichisse eelkõige head tulemust tegema. Suutsin hooaja parima välja võluda ja õnneks keegi mööda ei läinud!“ Ta tunnistas, et tänavune Teemantliiga võit pole nii magus, kui esimene üldvõit. „Eks esimene on alati kõige armsam.“

Eesti koondise tagajärjed Moskvas MM-il:

- Gerd Kanter – Kettaheide pronks medal 65,19m
- Rasmus Mägi – 400m tõkkejooks 49,42 sek poolfinaalis
- Risto Mätas – odavise 80,03m (9 kohal finaalis)
- Mikk Pahapill – kümnevõistlus 8170 punkti (17)
- Maicel Uiboja – kümnevõistlus 7850 punkti (19)
- Mari Klaup – seitsmევõistlus 5924 punkti (21)
- Grit Šadeiko – 7-mევõistlus katkestas peale kaugushüppet
- Anna Iljuštšenko – kõrgushüppe 1,88m kvalifikatsioonis (17)
- Liina Laasma – odavise 56,93m kvalifikatsioonis (24)

Tennis

Kaia Kanepi jõudis kolmandasse ringi US Openi turniiris, kus ta jäi kindlalt 0:6, 4:6 alla maailma edetabelis 9. kohal olevale sakslannale Angelique Kerberile. Avaringis ta alistas ameeriklanna Vania Kingi 4:6, 7:6; 6:1 ning teises ringis 18-aastase slovakiari Anna Schmiedlova kindlalt 6:4, 6:1.

Meeste turniiris Jürgen Zopp kaotas avaringis viiesetilises lahingus hispaanlasele Marcel Granollersile 1:6, 6:3, 6:1, 3:6, 4:6. Kohtumine kestis kaks tundi ja 59 minutit.

Sõudmine

Eesti paarisaeruline neljapaat lõpetas viiendal kohal MM-il Koreas. Kaspar Taimsoo, Sten-Erik Anderson, Allar Raja ja Kaur Kuslap jäid finaalsõidus alla kulla võitnud Horvaatiala, poodiumile pääsenud Saksamaale ja Suurbritanniale. Eesti meeskond alustas finaalsõitu hästi, olles 1000 meetri vaheajapunktis kolmas kuid väsisid enne lõppu. Tulemus: 1. Horvaatia 5.53,57; 2. Saksamaa 5.54,39; 3. Suurbritannia 5.54,78; 4. Ukraina 5.55,43 ja 5. Eesti 6.01,37

Aerutamine

Saksamaal Duisburgis toimuvatel aerutamise MM-i võistlusel sai Tarmo Tootsi meeste ühesüsta 500 meetri distantsil finaalis 8. koha, kaotades kulla võitnud sakslasele Tom Liebscherile 4,12 sekundiga.

MIHKLI - J A VIINAKUU

Eesti Hääl soovib sünnipäeva lastele õnne

16. sept	Nora Morley-Fletcher
17. sept	Lya Leppik
19. sept	Reeta Knispel
20. sept	Laine Gornik (juubilar)
22. sept	Elmar Jänes
23. sept	Tiina Kõiv
25. sept	Tiina Metsmaa-Petersons
25. sept	Helle Unnuk (juubilar)
26. sept	K Veelma
27. sept	Vello Vahter
27. sept	Eha Veebel
29. sept	Tiina Sanfourche (juubilar)
29. sept	Linda Silber (juubilar)
1. okt	Igor Linberg
2. okt	Leida Kao
3. okt	Karin Eistrat
7. okt	Verner Vahter
8. okt	Heikki Lomp
10. okt	Leili Meenov
13. okt	Ede Stevenson

Tähtpäevad

17. sept 1991	Eesti võeti vastu ÜROsse
21. sept 1217	Madisepäev; Paala lahing
22. sept 1944	Tallinna vallutamine
28. sept 1994	„Estonia“ laevahukk

Sündinud

18. sept 1910	Bernard Kangro
22. sept 1907	Viida Juse
23. sept 1851	K A Hermann
25. sept 1910	Artur Rinne
1. okt 1956	Andrus Ansip
5. okt 1877	Kindral Arthur Lossmann
7. okt 1913	Raimond Valgre
7. okt 1920	Kalju Lepik
11. okt 1894	Julius Kuperjanov

Surnud

10. sept 1995	Salme Ekbaum
25. sept 1980	Marie Under
25. sept 1944	Johan Pitka
1. okt 1942	Ants Piip

Mälestame Inglismaal lahkunud

10. sept 1985	prof. Ernst Õpik
16. sept 1992	Albert Zirk
17. sept 2009	Tuulike Shaw

EELSEISVAD ÜRITUSED

ABISTAMISE KOMITEE LONDONIS

pühapäevased lõunad peale suvevaheaega:

22. september
20. oktoober
17. november ja
15. detsember - Jõululõuna

Kõik on teretulnud!

Registreerimine: tel: Ida Lemsalu 020 8893 3816
email: pired@blueyonder.co.uk

Asukoht: Londoni Eesti Maja, 18 Chepstow Villas,
London W11 2RB

LEICESTERI EESTI MAJA

366 Fosse Road North, Leics. LE3 5RS.
Tel: 0116 251 6727

Jumalateenistus

laupäeval 28. septembril - kell 14.30
Teenib õpetaja Valdo Lust

LEMi tegevuskava - Forthcoming events

19. oktoober kell 17.00 - Klubi Aastapäev
(Club's anniversary)
23. november kell 17.00 - Veteranide õhtu
(Soldiers' evening)
14. detsember kell 16.00 - Jõulupidu
Baar on avatud: reede 18.00 - 22.00 ja pühapäev
12.00 - 15.00.
Müügil: Viru Valge, Vana Tallinn jt eesti joogid.

BRADFORDI EESTI KODU

8 Clifton Villas, Bradford BD8 7BY. Tel: 01274 544221

Põhja-Inglismaa koguduse perekonnapäev

pühapäeval 29. septembril - kell 14:00
Jumalateenistusele järgneb seltskondlik
koosviibimine ja kohvilaud
Teenib õpetaja Valdo Lust

BEKi tegevuskava - Forthcoming events

19. oktoober kell 17.00 - Sõdurite õhtu
Laupäev 21. detsember - Jõulupidu
Eesti Kodu on avatud: E: 20:00-24:00;
K: 11:45-14:15 ja 18:00-24:00; R: 18:00-24:00;
L: 12:00-14:00 ja 17:00-24:00; P: 13:00-23:00
Müügil baaris: Saaremaa Viin, Viru Valge, Vana
Tallinn, jt eesti joogid

Lahkus igavesele unele
armas abikaasa, isa, vanaisa, õemees ja tädimees

HENDRIK RÄÄK

sünd: 28.02.1927 surn: 16.08.2013

Mälestavad sügavas leinas

Inge

Ingrid

Evi ja Helmut

Iisak ja Maris

Margrid ja Keith

Mark ja Fiona

Puhka rahus!

Kallist kauaaegset sõpra ja koolivenda

HENDRIK RÄÄK'u

mälestavad kurbuses

Gunnar ja Maarja

Mälestame sügava kurbusega armsaid
Stolzenau Eesti Gümnaasiumi koolivendi

HENDRIK 'Kandi' RÄÄK'u

RICHARD SÄÄGI't

kaastundega abiskaasadele peredega

Ülo Jaason

Koidu Konze

Harry Meindok

Tiiu Pärnsalu

Hilda Truupere

Eero Tamm

Ann Viirlaid

Torontos

BALTI KETT

24. augustil 2013 aastal
toimus Balti keti aastapäeva
tähistamine Hyde Parkis
Inglismaa noorte leedukate
eestvedamisel. Vaatamata
väga vihmassele ilmale tuli
kohale paarkümmend inimest,
enamasti noored, kes on üleskasvanud
vabas maailmas, aga kelle jaoks
Baltimaade vabanemine algas 24 aastat
tagasi toimunud inimketiga. 23. augustil
1989 suutsid Baltimaad tõmmata maailma
tähelepanu ja kolme riigi ennastsalgav töö
on teinud 23. augustist kommunismi ja
natsismi ohvrite mälestuspäeva.

Kolme Balti riigi saatkonna esindajad.
Leedu suursaadik Asta Skaigirytė

Liauškienė, Lāti suursaadik Andris
Teikmanis ja Eesti asejuht Karmen Laus
esinesid sõnavõttudega, kus meenutati
Balti keti mõju kolme riigi vabadus-
püüdlustele ja korrald koostöö olulisust ka
täna sel päeval. Ühiselt lauldi Balti keti laulu
„Ärgake Baltimaad“ ja tehti sümbolne Balti
kett ümber (püha) pärnapuu.

Tekst ja foto Karmen Laus

Eesti Elu (Kanada)

Roman Marley *20.05.19 Lihulas; † 22.07.13 (T)

Harald Flint-Sammsalu *23.01.23; † 31.07.13

Hilja Jams *27.03.19 Viljandis; † 02.08.13 (T)

Urve Vist (Saar) *21.03.28; † 03.08.13

Helene Rammo *26.04.21; † 04.08.13

Helga Piirsalu *21.08.27 Rohuneemes; † 6.08.13 (T)

Heljo Randlep *05.07.17 Peterburis; † 11.08.13 (T)

Asa Laaneorg (Hallman) † 09.08.13 85a vanuses (T)
(T) = Torontos

Eesti Päevaleht (Rootsi)

Enno Nõmm *1.11.27 Eestis; † 29.07.13 Mölndalis

Heli Laut *14.05.23 Pärnus; † 08.08.13 Stockholmis

Vaba Eesti Sõna (USA)

Evald Stein *13.09.17 Tallinnas; † 22.07.13 Floridas

Evi Selenoi (Martin) *20.12.19 Tallinnas; † 29.07.13 Ohios

Heino Jaska *18.07.31 Kuressaares; † 03.08.13

Minneapolis

Heino Ets *29.09.18 Luunjas; † 11.08.13 Lakewoodis

Johannes Tulk *13.07.24; † 11.08.13 New Jerseys

Meie Kodu (Austraalia)

Nurme Vilder (Luik) *25.04.37 Tartus; † 9.07.13

Brisbaneis

Elka Silland (Tamm) *03.03.21 Killingi-Nõmmel;

† 20.07.13 Sydneys

KÜLALISMAJA TARTUMAAL

Kolm kaheinimesetuba.
Tuba kahele koos hommiku-
söögiga - €40; ühele - €25.
IES Tuleviku liikmetele
hinnaalandus €5 ööpäevas.

Ekstra: Ujula, Saun, Grillimise
võimalus, 2 jalgratast.

BED AND BREAKFAST GUEST HOUSE

Lynn and Bob Haidak, originally
from Lancashire, have set up a
bed & breakfast guest house in
Tartu County in Estonia.

The guest house has three double
rooms. Room rate including
breakfast is €40, single
occupancy €25.

For 'Tulevik' members there is a €5
discount.

As extras the guest house has a
small heated swimming pool (open
spring and summer), sauna and BBQ
facilities. Two bicycles are also
available for hire.

Kontakt:

Lynn Haidak, Metsaääre 7,
Ülenurme, 61714, Tartumaa.

Tel: +372 6661163;

mob: +372 5334 1388

Email: guesthouse.seitse@gmail.com

ESTONIAN NEWS / EESTI HÄÄL - Published by the Association of Estonians in Great Britain

Toimetaja: Reet Järvik; Administraator: Toomas Ojasoo; Korrektuur: Tiina Kõiv. Kuulutuste esindajad: Bradfords - Lydia Järvik; Londonis - Ida Lemsalu
Vaated Eesti Hääles avaldatud artiklile ei tarvitse alati ühtuda toimetuse seisukohtadega. Iga artikli eest vastutab allakirjutatu. Toimetaja võib teha muudatusi ilma autori loata.
Tellimishind: **kuni dets 2013: £5; välismaale £8.** Leinakuulutused - £2.50 cm veerul (miinimum £12); Ühisleinakuulutused - £4.00 isik; £5 perekond; Müügikuulutused - £3 sm veerul
Tšeki saajaks märkige "Estonian News". Aadress: 4 Briar Gate, Long Eaton, Nottingham. NG10 4BL. Telefon: 0115 877 6877; e-mail: info@eestihaal.co.uk

Printed by Printing Eye, 455 Sunleigh Road, Alperton, Middx. HA0 4LY

LASTE SUVELAAGER 2013

Üks parimatest suvelaagritest senini! Järgmisel aastal tähistame Inglismaa eestlaste laste suvelaagri 65. aastapäeva ja on rõõm näha, et suvelaagrite tulevik paistab olema kindlustatud, kuna noori kasvatajaid tuleb kogu aeg juurde. Olen rahul, kuna laagri sihid ja eesmärgid on täitunud.
Kristy Sheldon - laagrijuht

LAAGRIS OLI TORE OLLA!
Loe lähedamalt nii laste kui ka kasvatajate kommentaare!

I have been coming to Estonian summer camp for 5 years now and I really look forward to coming here as it really is the highlight of my summer. Every year, children from different walks of life come together with one thing in common; Estonia. During camp, we have lessons to develop our Estonian and to learn about our origins. We also have lots and lots of fun playing games. It is lovely to meet other kids who are the same as us i.e. who also have an Estonian background.
Cecilia 14, London

Olen siin laagris esimest aastat. Alguses ma ei osanud arvata, mis mind siin ees ootab. Kuulsin oma sugulastelt, et siin on väga meeldivad inimesed. Kui ma siia laagrisse jõudsin, sain kohe aru, et siinsed inimesed on toredad. Need inimesed on nii-nii sõbralikud ja vahvad. Ükskõik mis ajal otsa vaatad, nad naeratavad vastu ja see paneb ennast ka naeratama ning see on positiivne. Kui rääkida nendest tegevustest, mis siin tehakse, siis ka need meeldivad mulle. Siin on palju tegevusi nagu näiteks vibuga laskmine, palju erinevaid mängu, laulmine, tantsimine jne. Mulle meeldib siin laagris väga ja kui võimalus avaneb, tulen ma siia kindlasti tagasi!
Helerin Kesküla, 16 Eestist

Hey Leute!
Um mal direkt auf dem Punkt zu kommen.....das Camp ist klasse. Man kann hier die unterschiedlichsten Dinge tun und mittlerweile gefällt mir sogar Tanzen! Außerdem ändert sich der Aufbau des Tages also der Tagesplan immer. Das beste hier ist der Privat-pool. Man wird morgens immer gefragt was man machen möchte z.B. Zumba, Schwimmen oder Bogenschießen. Ach ja - und das Essen ist auch sehr gut.
Lars 13 aus Deutschland
P.S. Die Aufpasser/Teamer sind alle locker und witzig. (Kann dieses Camp nur dringend empfehlen!)

"See on uskumatu, et nii paljudel lastel kolmandast ja isegi neljandast eestlaste generatsioonist välismaal on ikka tahtmist eesti kultuuri alal hoida. On tore, et nendel on võimalus kord aastas lastelaagris saada kokku teiste eestlastega üle maailma"
Laura Bekeris Key, kasvataja

English Estonians are awesome!!!
Estonian culture is so cool!!!
English food tastes so good!!!
See on mu neljas kord siin laagris ja ma pean ütleva: "I just love England!"
Leila 15, Saksamaalt
P.S. Ainult Bradfordin aksendist on mul väga raske aru saada!

I have been coming to Estonian camp for four years now and every time I come, it's amazing! The activities we do here are brilliant! We do archery, swimming, Estonian dancing and many more activities. One of my favourite games is Capture the Flag which we play in the woods. We also do singing and learning the Estonian language which is really fun as well.

Another reason I come here is because of all the friends I have made here and also the leaders who are kind and caring and the fact that they make me laugh so that I always have a smile on my face!
Chloe Long 11, London

It's been fantastic to see so many people again, both old and new campers. It's a very special week and although the camp's format and activities have changed over the years, the unique experience and joy for campers and leaders alike has remained the same as it was when I was a child!
Alexander Edwards, kasvataja

Coming to Catthorpe every year is a really big thing for me. I love meeting new people who come from different

I love meeting new people. *Leah 14*

I love the social aspect of camp. *Louis 14*

I love learning Estonian during lessons with my friends. *Eliis 14, Bradford*

I love spending time with friends I only see once a year. *Tom 15*

I love playing Just Dance with friends. *Khobi 14, London*

I love playing games with all my friends. *Chloe Ratnik 13, Bradford*

Mina olen Olari. Ma olen eesti-inglise suvelaagris neljandat korda. Mulle väga meeldivad selles laagris lapsed ja mängud. Kui ma laagrisse esimest korda tulin, olid kõik lapsed väga sõbralikud ja mängisid minuga isegi kui ma ei osanud inglise keelt. Õpetajad on väga sõbralikud ja lahedad. Siin laagris ei ole kunagi igav, sest me mängime, õpime, koristame tube ja igasuguseid selliseid asju.

Eestis suvelaagrites viibides tundub mulle, et üks päev on nagu terve nädal aga siin laagris olles tundub, et nädal lendab ja ainult nagu üks päev!
Olari 11, Tallinnast

One of my favourite things at camp is Capture the Flag but I also enjoy swimming. I like all the games we play such as Chain Gang or Stuck in the Mud. I also love buying sweets at the tuck shop. *Arun 13, Wirksworth, Derby*

countries and also seeing old friends. I have attended summer camp for five years. The food here is really great. I LOVE FOOD! Having three meals a day is amazing! My favourite part of the day is games. If the weather is good, we will play on the field or in the woods. If the weather isn't so good, then we play games in the hall. I also love Estonian national dancing. Being a junior leader this year has been really important to me. I feel that I have had so much more responsibility than in previous years and, as time goes by, I hope to become a full leader. This is why I love coming to camp and I can't wait for next year!
Rebecca Ratnik 17, Bradford

LASTE SUVELAAGRI PÄEVAKAVA

8.00 Äratus	15.00 Kommipood
8.30 Hommikusoök	15.30 Mängud
9.00 Tubade koristamine	16.30 Ujumine/ Zumba/ Vibulaskmine
9.25 Eesti/inglise keel	17.45 Õhtusoök
10.15 Vaheaeg	19.00 Mängud
10.40 Kunsttöö/Puutöö/ Metsaoskused	20.30 Laagri kokkutulek
11.40 Rahvatants	21.00 Väikesed – magama
13.00 Lõunasoök	22.00 Suuremad – magama
13.45 Laulmine	22.30 Kasvatajate koosolek

Viibin selles laagris esimest korda. Kuulsin oma sugulastelt, et siin on väga tore. Alguses ma kartsin siia tulla, sest ma ei teadnud, mis mind ees ootab. Arvasin, et ma ei saa hakkama inglise keelega aga karta poleks vaja olnud, sest kõik siin on nii abivalmid ja sõbralikud. Kõik aitavad üksteist ja see on väga positiivne. Siin on kogu aeg mingi tegevus ja mul pole kunagi igav olnud. Need mängud, mida siin mängitakse on väga toredad. Söögid on väga maitavad. Kui mul tuleb võimalus ka järgmine kord tulla, siis ma kindlasti kasutan seda. *Liis Raimla 16, Eestist*

Kõige rohkem mulle meeldivad laagri juures need toredad inimesed, kes seal käivad.
Magda 17, Tallinn

I've been coming to this camp for 5 years and those weeks I have spent here have really been the best. When I first came here, I was scared that I wouldn't fit in but when I walked into the little girls' loft for the very first time, everyone looked at me and they were all happy to see me. I felt like I was at home in a big happy family.

So whenever new kids come to camp, I always try to make them feel at home and part of the big family. Out of every camp in the world, I recommend this one. Let's become an even bigger family!
Leini 13, Eestist

Ich bin in das Lager gegangen, weil meine Schwester es gemacht hat und es ihr gefiel. As ich dann in mein Zimmer kam war alles ein bisschen neu aber Tag für Tag gefiel mir das Lager mehr und mehr. Alles wurde mir bekannt und schon am zweiten Tag wusste ich das ich nächstes Jahr wieder kommen würde.
Matthias 12 aus Trier, Deutschland

I enjoyed playing Capture the Flag and painting the Tallinn houses.
Lucy Williams 12, Hertfordshire

RAHVAPIDU

17. augustil avanes mul meeldiv võimalus esineda Cattphorpe's Rahvapeol. Muljed pidulikust kontserdist ja peost on kauaks meelde jäävad.

Oli väga tore kogemus esineda ka koos lastega ja kooriga, kes nii imekaunilt laulsid!

Loodan, et suutsin veidikenegi oma isamaalis-rahvalike laulukavaga leida tee kuulajate südamesse ja hinge. Oli väga liigutav näha ja kuulda publikut kaasa laulmas.

Seda, et Inglismaa eestlased ja nende sõbrad on tantsurahvas – seda tean ma nüüd juba kindlalt! Sest meil oli koos väga tore ja mõnus tantsupidu. Suur tänu, kallid sõbrad!

Tugev kallistus teile kõigile siit Eestimaalt!

Ning loodan, et – uute meeldivate kohtumisteni!

Siiri Känd ©

Foto: Vahur Väljamäe

Rahvatantsijad esinevad saalis

Lastelaagri kvintet
esineb - keskel kitaril
Max Dowbenko

Kristin Mitt loeb
luuletust

Superloterii võitja Reza Abadian
koos Reet Järvikuga

TAASAVATI EESTI KOOL PÕHJA-INGLISMAAL

Pühapäeval 1. septembril toimus Põhja-Ingismaa Eesti Kooli avaaktus, kus osalesid koolilapsed, lastevanemad ja ka endised Bradfordi Eesti Täienduskooli õpilased.

Bradfordi Eesti

Kodu esimees ja endine eesti kooli õpilane Vello Vahter avas aktuse lühikese sõnavõtuga, lapsed laulsid koos laulu, 'Tige tigu' ning Reet Järvik ja Karin Blakeley rääkisid oma eesti kooli mälestustest. Lõpuks jagati lastele koolimütse, aabitsaid ja töövihikuid.

Bradfordi Eesti Täienduskool sules uksed pea 40 aastat tagasi. Uus eesti kool hakkab tegutsema kord kuus nii Manchesteris kui ka Bradfordis. Koolijuhatajaks ja eesti keele õpetajaks on Katrin Hiitam, käsitöö õpetajad on Marrit Kanna ja Haldi Kranich. Külalisõpetajad on Reet Järvik (eesti keel) ja Karin Blakeley (laulmine).

Soovime uuele koolile õnne ja edu ning lastele mõnusat eesti keele õppimist!

Reet Järvik

At camp, I have enjoyed many things and, in particular, traditional Estonian dancing, swimming and games. I have made many friends here and, because of that, every activity is one to enjoy. Just a simple, friendly football game is made fun by the atmosphere of the people around.
Alfie 14, Stratford-upon-Avon

Sel aastal on laager olnud eriti mõnus ja kõik laagrilised on osalenud paljudest tegevustest. Lapsed ja kasvatajad on moodustanud suure pere. Loodetavasti püsivad need sõbrused, mida siin laagris on sõlmitud veel kaua aega. Kuigi hakkab ise vanemaks saama, ootan juba järgmist laagrit kui tähistame suvelaagrite 65. aastapäeva.

Karin Blakeley, kasvataja

Training junior leaders for future camps!

During this year's summer camp, we began to train a group of assistant junior leaders aged 16 and 17 who were allocated certain tasks to help with the younger campers such as organising the tuck shop, helping to set tables at mealtimes and assisting with break duties. In addition to this, we set these young people a challenge for the week – they had to research the history of Estonians living

in the UK as we felt it was important that they were aware of the reason why thousands of Estonians had fled their homeland during WW2. For this, they interviewed camp leaders about their family history, they listened to a talk given by Virge James and they also had access to literature about Estonians in exile. Below is the result of one junior leader's research.

Reet Järvik

Why are there so many Estonians Abroad?

Estonia, despite being a rather small country, has thousands of its people spread around the world. Yet why is this the case? It may seem bizarre – especially as Estonians are renowned for their introverted and reclusive nature. The answer lies largely within WWII.

Estonia's role within the Second World War was confused – from one invader to another, the country acted as a buffer for the two great powers of Nazi Germany and the USSR. After a period of independence dating from 1918, Estonia was invaded by the Soviet Union in June 1940, but then taken by Germany early in 1941. Between 1941 and 1944, an estimated 150,000 Estonians were conscripted into the military of the occupying German forces. Despite the notoriety of the Nazis, in 1944 many Estonians realised that an even greater threat was to come. It was clear that Germany could now not win the war, and by

autumn 1944 Estonia had been recaptured by the Soviets.

Russia's arrival prompted the fleeing of thousands – intellectuals, academics, politicians and generally any Estonians in positions of authority were at risk. Forty-five thousand fled to Sweden and Denmark, while many more opted for Western Germany, where they took refuge within British and U.S. displaced person (DP) camps. Altogether, around 80,000 were believed to have fled their homeland in fear of the Soviets. A much sadder fate awaited those who remained within Estonia – 60,000 were sent to Siberia, of whom 10,000 were children.

The DP camps were places of great struggle for many Estonians, who suffered from a lack of supplies, overcrowding and poor facilities. In 1945, Stalin demanded compulsory repatriation of Estonians in DP camps

to the Soviet Union. Britain and America agreed to this, but it was met with much resistance by the DPs, and the brutal treatment of those who returned home caused the Allies to rethink their strategy. Through a European Voluntary Workers scheme, Estonians were invited to work in France and Britain to help repair damage from the war.

And in many a case, there they remained. Although initially Estonians struggled to integrate – often speaking little or no English and subject to suspicion from native Britons, they gradually integrated themselves into society, whilst still retaining the Estonian culture and traditions important to them. We still see this culture today – through organisations such as IES Tulevik, and, of course, the Eesti Haal!

Max Dowbenko (aged 17)

